

DIARI CATALÀ

POLÍTICH Y LITERARI

ANY II BARCELONA — DIMECRES 22 DE SETEMBRE DE 1880 451

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1.er — SUCURSAL EN GRACIA. — DEVANT DEL TEATRO, DEPÓSIT DE MÀQUINAS DE CUSIR.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ. — Barcelona, un mes 5 rals | Fora, un trimestre, 20 | Estranger, (unió postal) trimestre, 40

SANTS DEL DIA. — Sant Maurici y Eduvigis. — QUARANTA HORAS. — Iglesia dels Escolapios.

Espectacles.

TEATRO PRINCIPAL.—Inauguració de la present temporada — La Companyia dramàtica italiana del Cam. S Bellotti-Bon posará avuy en escena per primera vegada en aquesta ciutat, *La Straniera* comedia en 5 actes de A. Dumas (fill).—Entrada una pesseta.—A las 8.

Nota.—Los senyors abonats podran concórrer á aquesta funció.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—Primera de las quatre funcions extraordinarias en que hi pendrá part la eminent artista Senyoreta *Bianca Donadio* pera avuy dimecres 22.—La preciosa ópera del Mestre Bellini, *Sonámbula*.—A dos quarts de nou.—Entrada general 7'99 rals.—Quart y quint pis per lo carrer de S. Pau, 6 rals.

Avis important als senyors propietaris. A causa de la premura del temps que impedeix passar a domicili als senyors propietaris sas respectivas papeletas d' entrada, la Empresa 'ls prega que se serveixin passar á recollir las en la Administració d' aqueix teatro durant lo dia 22 de 10 á 12 y de 2 á 5, advertint que á escepció dels mateixos senyors propietaris, no se entregaran á personas estranyas que no presentin carta ó esquila firmada per lo propietari en qual nom se presentin.

TEATRO ROMEA.—Societat Romea.—Funció pera avuy, la comedia en 3 actes, *El noveno mandamiento* y la pessa *La familia improvisada*.—Entrada á localitats 3 rals; id. al segon pis 2.—A las 8.

Demá, Teatro Catalá.—Lo drama en 3 actes *Lo forn del Rey* y la pessa, *Cel rogent*.—Se despatxa en contaduría.

TEATRO ESPANYOL.—Funció pera divendres, tarde.—La estrella de oro.—Nit, *La almoneda del diablo*.—Pera aquesta obra s' han pintat 20 decoracions novas.—Dissapte segona representació de la *Almoneda*.—Se despatxa en contaduría de 10 á 12 dematí y de 4 á 7 tarde ab mitx ral d' augment.

TEATRO TIVOLI.—Avuy, á dos quarts de nou.—A benefici dels empleats en la contaduría d' aqueix teatro, dedicada á las distingidas societats Julian Romea y Latorre.—Primera y única representació de la preciosa sarsuela en 4 actes, *La dama de las camelias*, y lo divertiment de ball, *El capitan pun...pun*.—A dos quarts de nou.—Entrada 2 rals.—No hi haurá sarsuela.

BON RETIRO.—Companyia de sarsuela del senyor Prats.—Avuy á un quart de nou, *Adriana Angot*; *El lucero del Alba*.—Lo divendres per la tarde, *El molinero de Subiza*.

CIRCO EQUESTRE BARCELONÉS DE ALEGRIA Y CHIESI.—Plassa de Catalunya.—Avuy, Segona representació del *Put-Pourri Oriental* de gran espectacle, *Una fiesta nocturna*

na en Pekin, en la que hi pren part tot lo personal de la companyia, 24 bailarinas, 20 noys y multitud de comparsas.—A dos quarts de nou.—Entrada general 3 rals.

MUSEO MECÁNICH.—Plassa de Catalunya.—Exposició permanent del millor museo en miniatura de Fransa.

PLASSA DE TOROS DE BARCELONA.

S' avisa als aficionats y al públich, que quedan ficats en los baixos del teatro Principal y demás llochs de costum, los cartells anunciant l' abono pera las

Duas corridas de toros

de las ganaderías de **CARRIQUIRI** y de **CARLOS LOPEZ NAVARRO**, del Colmenar, que en los dias 24 y 26 del actual, lidiará la numerosa y reputada cuadrilla que dirigeix lo célebre

Rafel Molina, LAGARTIJO.

Reclams

SÍFILIS, venéreo, brians y humors frets: Curació segura per un metje especialista;

Carrer de Sant Pau, número 30, pis segon, primera porta; de 1 á 3 y de franch de 6 á 7 tarde.

FABRICA

LA EMPERATRIZ

3 ESCUDILLERS BLANCHS 3.

METALL

BLANCH GARANTIT.—Rich y abundant assortit ent tota classe d' objectes pera us domésthic. fondas y catés.—Especialitat en cuberts desde 2 rals parell. Basar Parisien, 35. Rambla del Centro al costat del Pasatge de Bacardí.

RELLOTJES

Nou y variatt assortit en remontoirs desde 2 duros un. En nikel máquinas garantidas per 5 anys, desde 4 duros. En plata desde 5 y en or de lleý desde 18 duros. Basar Parisien, Rambla del Centre, 35, al costat del Pasatge de Bacardí.

50 TAPINERÍA 50

LA LUCIA

FÁBRICA DE COTILLAS.

VENEREO.

Sa curació es prompta, radical y segura, sense mercuri, copaiva ni altrás preparacions perjudicials, per medi del **AIXEROP ANTI-VENEREO** DEL Dr. CASASA.—Gonorreas, llagas, tumors, dolors, estrenyiments; l' venéreo, en íí, en totas las sevas formas, per crónich que siga, se cura prompte y bé ab aqueix inimitable Aixerop, exclusivament vegetal.—Vegis lo prospecte.—Dirigirse al Dr. CASASA en sa GRAN FARMACIA, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

HERPES,

sarna, escrófulas y demás humors, aixis interns com externs. No descuidar que l' **Rob antiherpétich** de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es l' únich que 'ls cura radicalment, sens que may donguin senyal d' haber existit.—Veijis lo prospecte.—Unich deposit.—Gran Farmacia del doctor Casasa, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

L' ÁGUILA

Gran basar de robas fetas y á mida.

Quasi ja acabat lo inmens surtit que 's prepara pera la próxima temporada de ivern, tant pera sas casas de Madrit, Cadiz y Sevilla com pera aquesta *Gran casa de confecció*, primera en sa classe en Espanya, per los bons géneros que se emplean y la esmerada construcció de las prendas.

Los senyors que 's dignin visitar aquest vast establiment fundat en 1850, hi trovarán pera la mida y en robas fetas lo mes nou, elegant y bonich se construeix en lo pays y en lo estranjer.

Los preus moderats.

Piassa Real, número 13.

MATEMÁTICAS

ARCHS DE JUNQUERAS, 7 primer.

Joaquim Ortiz

L'únich mestre que ab 8 llistons ensenya de ballar pera sortir d' un compromís y ab altres tantas la perfecció de ballar en un saló. No hi han classes generals. — Hospital, 96, pis primer.

Colegi de Sant Ildefons

COPONS, 7, BARCELONA.

Primera y segona ensenyansa.—Ensenyansa mercantil completa.—música.—Dibuix.—Gimnastica.—Carreras especials.—Idiomas.—Professorat numerós y escullit.

Espaciós é higienich local. Métodos especials d' ensenyansa.

AVIS als senyors PROPIETARIS

Baratura en los papers pintats pera decorar habitacions, y gust en la colocació per Joseph Ventura.

Totas las personas que desitxin fer empaperar, trobaran un gran y variat assortit desde 'l preu de 2 rals pesa en endavant.—Se reben encàrrecs pera portar los mostruaris á domicili, Sant Pau, 32, botiga.

GANGA veigis l' anúnci.

CURACIÓ

radical de las entermetats de la dona y dels noys; ab tota seguretat, y sens operació, las llúpias, las hernias, (trencats). —Horas de visita de 11 á 1.—Farmácia de Nostra Senyora del Remey, carrer Tallers, 44.—Consulta de franch.

GRANATE

montat fi, en or. Gran baratura en arrecadas, medallons, y anellas última novetat. Basar Parisien, Rambla del Centro, 35, al costat del Passatge de Bacardí.

VERMOUTH DE TORRAS.

Aqueix ví, lleugerament amarch, pro d' un sabor agradable y d' un aroma exquisit, está compost ab plantas sumament medicinals y salutíferas.

Es tónich, estimulanti y anti-nerviós, y convé particularment, barrejat ab aigua, als convalecents, á las personas débils y nerviosas, als que pateixen del ventrell, dolors de cap, etc., etc. De venda en las principals farmacias y en casa de son autor

Rambla de Sant Joseph, n. 9.

Secció d' economia DOMÈSTICA.

PREUS corrents á la menuda dels articles de consum domèstich, en los mercats de Barcelona en lo dia d'ahir.

Carns y despullas sense variació. (Publiquem los preus en los números dels dijous y diumenges.)

Pescaterias.—Mercat del demati.—Assoruit de llus '1 que 's venia á 28 quartos la tersa; lluernas y congria á 5 rals; llagostins y palangra á 6; llagosta a 22 quartos; castanyola y llissara á 18; surell á 16; boga y saító á 14; pops á 10 y sardincta á 8.
Mercat de la tarde.—L mateix assortiment y regint poch mes ó menos idéntichs preus.

Secció de Noticias BARCELONA

Rahons en la plassa de Catalunya.—Després de la visita que va fer nos avans d'ahir l' empresari dels balls que

's donan en lo soterrani de can Gibert, va presentársens una persona molt ben enterada dels fets, dihentnos que de resultas de las batussas de que dabam compte, una de las *pacientas*, que estava en estat interessant, va abortar ahir.

La qüestió sembla que está en mans de jutje.

¡No hi ha Certámen Romea!—Per causas imprevistas, s' ha retardat la repartició de premis del Certámen Romea.

A n' aquet pas, de lo del programa no 'n quedarà res, lo qual nos impulsa á aconsellar als *Notables* que vagin esborrant ó *passant ratlla* á tot lo que no 's fassi, com se fá en las llistas de Restaurants, á mida que van acabantse 'ls plats.

Lo programa de firas y festas sembla ja la *llista* del caté Nou, á las duas de la matinada.

¡No hi ha professó!—En la qüestió promoguda per l' Obra de la Mercé, que no vol professó de firas y festas, y l' Alcalde que la volia, ha triunfat l' Obra.

Aquest resultat era d' esperar, puig que 'l nostre Alcalde sempre sab col·locarse á gran altura; á tanta altura, que creyém que si l' any que ve no es ja Alcalde, y 's fa Junta de *Notables* per las firas y festas, li tocará de dret la presidencia. ¡Que li dónguin!

Los calabossos de la Casa de la Ciutat.—Varem rebre ahir una carta en la que se 'ns denuncia un abús contra 'l qual no deixarem de cridar per mes que 'l cas no siga nou per desgracia.

Se tracta d' una pobre dona, coixa per mes senyas, que fou detinguda y portada als calabossos de la Casa de la Ciutat pe' l sol *delicte*, segons se 'ns diu, d' haber demanat caritat.

La desgraciada al veurers en un calabosso que per sas condicions higiénicas deixa molt que desitjar, y que per afegidura te la comuna al costat, se vegé presa d' un accident, y sort tingué de duas donas que li varen donar auxili, puig del contrari, potser s' hauria romput lo cap contra las parets.

L' accident li sobrevingué al demati y á las 5 de la tarde encara no li havia presat auxili cap dels metjes que la ciutat paga, per lo vist inútilment.

Si no 's tractés d' un cas tant grave y que dona peu á consideracions ben tristas y ben amargas, diriam á la Junta dels *Notables* (á la de las firas dels Encants y festas de barri), que faria bé incluhint en son graciós programa que 'ls forasters podran visitar los calabossos de la Casa Gran y jutjar en conseqüencia dels graus de cultura y civilisació que 'ns proporciona l' administració dels actuals Fivallers que tant assíduament presideix lo senyor Durán.

La carta de Madrit.— Ahir no la vam rebre de nostre corresponsal; no sabem si es á causa de la escassetat de noticias polítiques, ó falta del correu: procurarem averiguarho.

Concert.—Pera celebrar la inauguració del curs de solfeig y piano que 'l distingit professor don Ricart Cortada obrirà durant lo próxim Octubre, se está organisant un concert en lo que hi pendrán part distingits professors d' aquesta capital.

Las barracas-pasteras de la Ram-

bla.—Ahir tarde uns emblanquinadors estaban dant una má de color á las barracas-pasteras de la Rambla. Després que hi hagin dat una capa de mangra y d' ocre, que es lo que fan, quedarán encara molt pitxor que no estaban.

Al mateix temps, uns fusters, estaban clavant en ditas barracas una coroniseta ó guarnició de fusta bugida. Los *Notables* deuen creure que aixís farán mes fira.

¡Ja era hora!—Per fi lo Ajuntament se ha compadit dels que tenen de passar per lo carrer del Bisbe. Ahir comensaren las obras pera la renovació del empedrat.

Una curtíssima brigada intenta, en vá, arreglar lo carrer de Fernando. ¿Quan se renovarà del tot?

Arreglo del carrer de Fernando.—Ahir tarde s' estava guarnint lo carrer de Fernando. En lo passatge de Madoz estaban ja col·locats los candelabros que servirán pera la illuminació durant las firas y festas.

Recullida d' un periódich (?).— Ahir tarde foren recullits los números de un *periódich* (?) carlista setmanal per injurias al senyor Fiscal d' Imprempta.

Premis del Certámen Romea.— Ahir tarde estaban exposats los premis oferts pe' l Certámen Romea, en los aparadors de la botiga que lo senyor Juncosa te establerta en lo carrer de Fernando.

Tots ells son riquíssims y cridan en particular l' atenció los objectes artístichs que son de bon gust y de molta valua.

Un conductor mal criat.—Lo diumenje al vespre, lo conductor del cotxe del tran-via de Sans, número 6, se portá tan grosserament ab una senyora que viatjava en lo tran-via, que tingué de pèndrehi part un altre passatjer, tirantli en cara la falta d' urbanitat de que donaba mostrars. Lo conductor no s' avergonyí per aixó, sino que las emprengué contra 'l passatjer ab molta *sans façon*.

Ho participém á la empresa, en qual perjudici resultan sempre escenas com la que va referida.

«Salva-vidas.»—Lo mestre d' obras de la companyia de la tran-via de la Barceloneta á Gracia, don Rafel Luna, ha obtingut patent d' invenció per vint anys per un aparato mecánich, que titula «salva-vidas», pera evitar que las rodas de tot vehícul, y en particular dels tran-vias, pogan fer cap mal á la persona que per qualsevolga accident vagi á parar sobre la via.

Casas de Socorro—Ahir foren auxiliats en la casa de Socorros del districte de la Universitat, un noy ab una terida en lo dit causada per una máquina y un altre que trevallant en una casa de la plassa del Rey, se caigué d' una bastida rebent algunas contusions.

En la del districte del Institut, fou curat un home que tenia lesionada la má esquerra, á causa de haberse agafat entre dos ferros en la estació del carril de Saragossa.

Y en la de la Barceloneta, presentaren á un home que trevallant á bordo del vapor *Lucia* li caigué una barra de ferro en lo peu, per lo qual se li va fer necessaria la amputació.

Incuria del Ajuntament.— Ahir tampoch pogué celebrarse la anunciada

sessió extraordinària, per no haberse reunit mes que vint regidors.

Un «Tanner» desgraciat. — En lo vehí poble de Horta, hi havia un subjecte que tenia la monomania de no menjar res, á imitació del célebre «Tanner». Dit subjecte, després de haber passat 47 dias sense menjar, va morir avans d'ahir.

¡Ey! que 'l pobre boig no menjés, nosaltres no ho vam veure, per lo que 'ns limitem á afirmar la seva mort.

«Fortuny».—Ab aquest títol lo conegut artista senyor Teixidor, ha posat un establiment d'objectes de pintura, dibuix y arquitectura, en lo carrer del Regomir.

Aquesta botiga es un modelo de elegancia y sencillés, al mateix temps, essent riquíssims tots los detalls que constitueixen los adornos.

No duptem de que lo distingit pintor será recompensat per lo públich acudirá á l'establiment dit, pera la compra dels objectes anomenats.

Suscripció pera las firas y festas.—Segons nota que se'ns ha passat de la Direcció de firas y festas populars de la Mare de Deu de la Mercé, la cantitat recaudada fins al dia de ahir, ascendia á la suma de 16,621'25 pessetas.

Robo.—Ahir en lo carrer de Tapiolas fou robada una habitació sense fractura de porta. S'hi trovaren á faltar vestits de senyora.

Desgracia.—Un carreter se causá ahir una ferida en la cama ab son mateix carro. Després d'haber sigut auxiliat en la casa de Socorros del districte del Born, tingué de ser conduhit al Hospital.

MOVIMENT CIENTIFICH Y ARTISTICH.

Associació d' Excursions Catalana.—Aquesta Associació celebrarà una vetllada literaria, avuy á dos quarts de nou del vespre, en lo local de costum (Foment de la Producció Espanyola, Gegants, 4, primer) llegintse los següents treballs: «Acta de la primera y segona excursió al Montseny» per don Ramon Arabia y Solanas y «Memoria científica sobre las mateixas» per don Joan Montserrat y Archs.

Los senyors sócs podrán acompanyar personas estranyas á la Associació.

Revista Catalana.—D' aquest periódich que veu la llum en Manresa, se n'ha publicat lo número 5 que conté 'l següent sumari:

A la Pàtria. (II.) per Vicents de Febrer.—Trassat dels signes alfabétichs, per P. Campany.—A la inspirada arpista Na Esmeragdina Cervantes, en sa visita á Valencia, (sonet,) per Ricart Cester.—Esperansa, (poesia,) per Claudi Omarch y Barrera.—Traducció de Heine.—(poesia,) J. Martrus.—Paraula es Paraula (continuació), per J. Garriga y Lloró.—Intima, (poesia,) per J. Blanch y Romani.—Mosáich.—La Papallona y lo Lliri, (fáula), per Vicents Baruta y Valls.—Novas.

La societat coral «Los Vidriers».—Aquesta societat coral organizada y dirigida per l'escriptor catalanista D. Salvador Cort, está ensajant un idili á veus solas titulat *Los bosqueters* y un terceto nominat *Flors d'istiu*, sent la lletra y música de abduas produccions original del mateix senyor Cort.

Publicació.—Dintre de pochos dias veurá la llum pública la aplaudida pessa catalana que ab lo títol de *Qui abraça molt...*, se va estrenar fa temps en lo teatro del Bon Retiro.

LA MISTURA PERA TERCIANAS DE JAYNE pera curar las calenturas, las febres intermitents y remitents, etc. Aqueixas enfermetats penosas están molt generalment desarreladas per aquest remey quant se 'l pren seguint á la lletra las instruccions.

TRACTEU PROMPTEMENT, LOS FLATOS, DIARS REA, disenteria, cólera-morbo y las debilitat, de istiu, ó tota enfermetat intestinal, ab lo Bálsam Carminatiu del doctor Jayne de Filadelfia, y obtindréu alivio rápit y segur.

PERA ALIVIAI PROMTE L' AUFECH PROBEU l' Expectorant del Dr. Jayne de Filadelfia, que obra promptement, vencent la contractió convulsiva dels conductes respiratoris y causant la evacuació de las mucositats que 'ls embrassan. Pera la tos ferina y ronquera, aquest medicament es igualment beneficiós, mentres que pera totas las enfermetats pulmonars y bronquials, es tant un paliatiu com un curatiu y un segur y prompte remey pera tota tos y costipat obstinat.

Secció de Fondo

CARTA DE M. FREYCINET

dirigida al President de la República, motivant la crísis del ministeri francés.

Senyor President: Després de maduras reflexions, no crech que 'l ministeri, tal com fou reconstituhit ahir, tinga serias probabilitats de duració. Existeixen entre molts dels meus colegas y hi ha diversitat de miras que no permeten esperar que ni per medi de mútuas concessions pugua mantenirse l' acort entre nosaltres.

La prolongació d' aqueix estat de cosas seria perjudicial als interessos y á la pau del país. Creyent que mon retiro vos oferirá 'l medi mes prompte de terminar aquesta crísis, tinch l' honor de demanarvos que accepteu ma dimissió.

Rebeu, senyor President, l' homenatge de mon respectuós afecte. C. de Freycinet.

Aquesta es la carta que ha motivat la crísis del ministeri francés. La conducta del president, M. Freycinet, se prestaba á esperar d' ell tot lo que deu tenir un ministre; pero li faltaba la primera qualitat d' un president, que es la energia y la activitat. Desde la derrota del ministeri en la discussió del article 7 de la ley Ferry, deguda á la defensa *sui geresis* d' en Freycinet fins al moment present, s' ha vist sempre al ex-president fluctuar entre las congregacions religiosas y 'ls compromisos contrets pe'l govern devant de la Cámara y devant de la Comissió.

Y verdaderament es de lamentar la retirada d' en Freycinet. Un dels ministres de mes criteri y valua, un dels qui mes han contribuhit á la bona marxa administrativa de la República, un dels qui mes s' han dedicat á tot quant se refereixi á la riquesa y prosperitat de Fransa, ha caigut en mitx dels aplausos unánimes del partit republicá. La qüestió política en Fransa está tant intimament lligada ab la qüestió de las congregacions no autorizadas, que no tenia 'l govern altre medi que decidirse ó per la opinió del país clarament manifestada ó per los ultramontans *enragés*. En Freycinet s' ha declarat vergonyantment per los últims, y sa caiguda no s' ha fet esperar, gracias á la pressió exercida pe'l país.

Es una nova proba de que *cada país té 'l govern que mereix*.

LA CRISSIS EN FRANSA.—Densá que s' ha iniciat la crísis ministerial en Fransa, á causa de la dimissió de Mr. Freycinet, los conservadors de la nostra terra han ja comensat la seva cridoria, profetisant no sabém quantas cosas, totas terribles.

Y no obstant no passarà res de particular. La crísis se resoldrá en la vehina República ab tot ordre y tranquilitat; se donará satisfacció á la opinió pública, y 's demostrará una vegada mes, que las instituciones francesas funcionan ab tota regularitat.

GRAN REUNIÓ EN PROJECTE.—Segons noticias que hem rebut de Tremp, la Comissió gestora del camí de ferro del Noguera Pallaresa, acceptant lo projecte presentat pe 'l DIARI CATALA, d' una gran reunió de representants de totas las regions interessadas en dit camí de ferro, ha decidit en principi convocarla.

Segons nos atgeix lo que 'ns escriu, es probable que 'l punt que 's fixi per la reunió sigui la ciutat de Tortosa.

CORRESPONDENCIAS D'UN FORASTER

II.

Barcelona 20 de Setembre.

Amich Nofre: Per si se t' hagués esbarriat lo diari del programa de las festas, te 'n incloch un que venen per aquests carrers. Al mitj hi veurás l' estampa de la Mare de Deu, que es un fac-símil d' uns escapularis. Aixis té mes carácter.

Per, só del programa no 'n fasses gayrecas, porque com ja t' indicava en l' anterior, algunas de las cosas anunciadas no 's farán, y se 'n farán d' otras que no están anunciadas.

Entre aquestas, se prepara una sorpresa, pero com que gracias á Deu só un xich esquilat de clatell, totas me las penso.

T' esplicaré la sorpresa. Aquellas barracas de la Rambla que 't vaig dir que feyan, son d' una alsaria que tapan los llums de gas. En la Rambla dels Estudis, n' hi posan una renglera á cada banda; de manera, que quedarán tapats tots los llums.

Aixis es que aquell tros de passeig quedarà illuminat ab las bombetas d' oli, quinqués de petroli y candelas de seu y esperma de las barracas. Es dir: del mateix modo que está anunciat un torneig á l' antiga usansa, hi haurá iluminació també á l' usansa antiga.

Quant la gent sortiran dels teatros y dels balls, las barracas haurán apagat los llums, y allavoras aquella part de Rambla quedarà del tot á las foscas, que encara será una usansa mes antiga.

Ja veus com vaig entenent los obsequis que 'ls barcelonins volen fernos.

A cada extrem de la Rambla del Mitj hi posan uns grupos de pals que diu que ja hi eran l' any passat, pero fan be de tornalshi á posar, porque sempre han de causar novetat. Cada grupo 's compón de duas entenas perpendiculars, unidas per medi de tres barras travesseras, posadas de la meytat de las entenas cap amunt, y en lo centre de las barras hi ha enfilat un altre pal que aguanta l' equilibri y está en disposició de fer lo molinet. Venen á esser, donchs, uns grupos de fusta que fan las forsas; y aixó may será vell, per anys que ho fassin.

Ahir várem anar á seguir lo *Parque*, Me váren sorprendre aquellas sis figuras que hi ha en lo terraplé del mitj del estany. No sé si te 'n recordas: son tres matrimonis esgarrats; es dir, la meytat bestia y la meytat persona. ¡Deu esser una pena grossa per la familia que tingui la desgracia de sortirli un fill d' aquesta conformitat! Sort que aixó no mes sucseix de cent en quaranta, perque no sé que se 'n coneguín d' altres que 'ls del *Parque*, y 'ls uns son egipcis, los altres del temps del *Trovador* y 'ls altres del nostre temps, y que si no m' enganyo son ampurdanesos. Tots sis trauhen aigua per las bocas, en simulació del brí que contínuament debian treure quan vivian, en amarga queixa de la deformitat ab que habian sigut enjegats al mon. Y si val á dir la veritat, la rahó no 'ls mancava.

En la gran cascada ara hi fan obras. Ab los anys que fa que era construhida, ha tingut temps d' arruinar-se y actualment haurán determinat tornar-la á construir.

En Jepet de ca 'l sastre 's creu que perque arribo de fora combrego ab rodas de molí, y 'm volia encasquetar que aquesta es la primera construcció de l' obra. ¡Ves qui ho creurá! ¡Y los barcelonins, quins uns pera estar tants anys fent un edifici com aquell! Y molt menos es de creure veient lo atrassat que está.

Sortint del *Parque* varem entrar al *Born* nou, que, sobre tot per dos costats, hi han fet las casas molt aprop perque no 's vegi massa. ¡Si 'l *Born* es bonich, perqué no 's te de veure? Res: un' altra proba de la modestia barcelonina.

Després varem anar á veure 'l mar. ¡Renoy quanta aygua! No comprench com la Comissió de *Firas y Festas* no ho vá posá en lo programa.

Aixís com va posarhi 'l ball que donará, no ella, sino una Societat de balls; y lo que farà, no ella, sino l' Industrial senyor Escuder; y 'l Certámen que celebrará, no ella, sino la Societat *Romea*; y la sessió literaria y artística, no de ella, sino del Ajuntament; y la professó que farà sortir, no ella, sino la parroquia de la *Mercé*, etc., etc., ¡Ey! tot aixó's farà si 's fá, que ho duptem), també podia anunciar ab unas lletres de pam y mitx: ¡LA MAR! y dir seguidament: «Los forasters »podrán contemplar ab tota sa grandiositat aquest espayós element, á la usansa »de las etats mes remotas y mes modernas, ahont hi veurán surar embarcacions de totas menas, desde las mogudas »per medi de rems, com eran las dels feñicis, fins á las impulsadas per la forsa »del vapor, aquest motor trobat en lo actual sigle, sigle de las llums y de las »Comissions de *Firas y Festas* populars, »que enmatlleven un animal de carró »de *Villafranca*, y que sino fan ballá lo »ou, es perque á ningú li vinga l' ideya »de que li volen amagá...»

Y aixís podria aná continuant, encara que volguessen escriure un cant épich, que com que 'l programa es en castellá, la célebre Comissió podria encarregarlo al *Feo Malagueño*. Però la Comissió no deu haber volgut ferho, perque se li haurá encomenat la modestia de que 't parlaba dels barcelonins.

Y ahir mateix per acabar de passar be lo dia varem anar al café. D' aquest no te 'n parlaria si no fos per l' especialitat

de ser café y escola al mateix temps. Es dir, en lo saló ahont preniam, no mes se hi servian begudas, pero en un altre saló hi habia classe de *Aritmética*, perque se sentia molt clar al mestre ó al ajudant que deyan números, que 'ls deixebles debian anar apuntant, perque ell no feya mes que cridar: «¡25! ¡37! ¡pelat 60!»

Me sembla que 'ls deixebles que apuntavan no debian estar massa avansats de comptes, perque may vaig sentir que passessen del 90.

Digas al oncle *Sebastiá* que si baixa algú, li dongui 'l jech que trovará á la caixa, perque 'l que porto 'l tinch molt brut de pintura al oli, á causa de haber-me arreconat á las portas de dugas tendas de las moltas que están pintant perque fassen mes goig á la *Mare de Deu*.

Per acabá, te 'n diré una que n' he sentit á la fonda. Un subjecte que aquest dematí ha arriuat de *Navarcles*, al sapiguer que te de venir lo *Drach* de *Villafranca* y al veure las barracas de la *Rambla* y 'ls pals que plantan, de las *Firas y Festas*, ne diu *Feras y Fustas*. ¡Hi ha gent capassa d' emburlarse fins del sol quan surt!

Fins un altre dia.

Cosme Gras.

Correspondencias

DEL DIARI CATALA.

DESDE 'LS BAIXOS PIRINEUS

Lourdes 16 de Setembre.

Lourdes.—Son aspecte.—Fanatismo.—Son comers.

Per anar á *Pau* desde *Tolosa* es precís passar per *Lourdes*, y son poch los passajers que, aprofitant la facilitat de podershi aturar unas horas, que ofereix la companyia del camí de ferro, no visitin aquest lloch que avuy ha fet de moda la devoció que tant gráficamente en *Perez Galdós* ha bateijat de devoció elegant.

Lourdes está situat al peu de montanyas pintorescas y per sas aforas está banyat per un riu. Sa posició topográfica es, donchs, bonica y atractiva, y quant la Verje escullí una gruta de sos voltants per apareixers á la célebre *Bernadette*, ja va saber lo que 's feya.

En 1858, era una població de mala mort, mes are s' ha convertit en una vila gran, plena de bonas tondas, establiments de comers importants y bonichs y vistosos chalets.

Sos camins son actualment cómodas carreteras per las que, en lloch de carretas tiradas per bous, mes aviat hi transitan una profusió de landós que transportan als curiosos y als fanátichs á la gruta ahont tingué lloch l' aparició de la *Verge* ó á la *Bassílica* que s' ha construhit en poch anys en lo cim d' una montanya.

La temperatura en aquest temps es agradable, puig l' aigua del riu y de sas fonts aixís com la frondositat de sas arbredas neutralisan del tot los efectes del calor.

Las facilitats per anar á *Lourdes* no son pas pocas ni gaires. Tot passatjer pot fer escala, si es de son gust, en aquesta població sense que 'l bitllet qu' ha prés li valga menos, y á mes se venen bitllets especials ab rebaixa de préus. A n' aixó hi poden afegir las peregrinacions en gran y en petit que tot sovint s' organisan de las que 's pot formar part per poch diners.

Per regla general la concurrencia 's compon de curiosos, pero també forman part d' ella bastants fanátichs. Casi cada dia arriban á *Lourdes*, barrejats entre 'ls tafaners, varios coixos, tulits, cegos, muts y altres desgraciats que van á veure si son ells los escullits perque la *Verge* realisi un nou miracle.

Perque han de saber que de miracles, desde l' any 1858, n' hi ha hagut, segons me conta-ba tot serio un cotxero, á l' alsada d' un campanar. Jo sols puch dir que en la gruta hi ha una pila de crossas que hi van deixar molts que á la cuenta avans eran coixos.

L' historia de l' aparició de la *Verge* de *Lourdes* ja la deuen saber ¿Qui no la sap? Se va apareixer á una tal *Benadette*, encarregantli que digués á tothom que l' anés á veurer y á fer oració y penitencia, y qu' anés á beure aigua d' aquella font y també á rentarshi, y qu' anés tothom igualment á menjar de l' herba que s' cria pe 'ls voltants de la gruta.

En *Lourdes* trobareu qui 'us jura y perjura que van presenciar l' aparició, y tots los que fan lo negoci de vendre rosaris y altres andrónimas s' esforsan en posar en los lletresos de sas botigas ó barracas, que son tios ó nebots ó cusins, encara que no mes ho sigan valencians, de la célebre *Bernadette*.

Baix la piadosa protecció de la *Verge* se la campa moltíssima gent: la *Empresa del carril*, los cotxeros, un guirigay de donas que venen ciris, hatxas y blandons, y un sens fi de botigas ahont s' hi troban medallas, rosaris, estatuetas, fotografias, objectes de quincalla, etcétera.

La imatge de la *Verge* está situada en una gruta en qual interior hi ha un degotall d' una aigua que deu tenir molta virtut, puig vaig veure que ab ella hi habia qui hi mullaba mocadors, brassalets, arrecadas, etc., sense contar los molts que llepaban las rocas per ahont relliscaban las gotetas.

En quant á ciris no 'n vulgan mes. Ni creman devant de la gruta molts mes que un apagallums no 'n mataría.

Devant de la gruta hi ha una plassa gran y ben aplanada, protegida per un sens fi d' albas y poyas. Es lo lloch destinat als fervorosos. En ella hi regna un silenci sols interromput per l' aigua del riu que passa per sota. Veritat es que á la cantonada, al mateix costat d' una botiga, hi ha un lletrero que diu: «feu lo favor de parlar apoch apoch.» Mes enllá diu un altre lletrero: «Aneu á la font y beveu d' aquella aigua y renteuhi també.» Vaig seguir en part la indicació y no 'm va saber pas greu. L' aigua es fresca com una rosa y té bon sabor. Raja per set ó vuit aixetas; de modo que per aquest cantó *Lourdes* está assegurat. ¡Deu nos en quart que s' arribés á estroncar!

D' aigua n' hi ha de franch y n' hi ha que 's paga. Aixó sempre es un maldecap, perque ¡vaig á saber quina es la que fá 'ls miracles!

Sobre la gruta s' ha aixecat una *bassílica* grandiosa ab un campanar que 's veu de moltas horas al entorn. Lo temple ha d' haber costat un dineral perque ha sigut fet á tot gasto, sense plányehi res. Quan jo hi vaig entrar en tots los altars hi deyan missa y en tots los confessoris hi habia cadenas de pobres y míseros pecadors alguns dels quals, segons los cops al pit que 's donaban, la debian haber feta molt grossa.

Aixó de las missas ho tenen molt ben organiat. Devant de l' iglesia, en una plasseta, hi ha un edifici destinat á rebre encárchs per tantas missas com se vulga. Per altra part en *Lourdes* hi ha capellans de sobras y que las deuen dir baratas.

A l' esquerra del temple, en una montanyeta, s' hi veu un sant *Cristo* de tamanyo natural y á son costat hi ha un altar de pedra ahont s' hi diu missa quan acut á *Lourdes* alguna peregrinació massa grossa y no cap en l' iglesia. D' aixó se 'n diu atinar en tot.

Pero es tart y 'l tren me deixaría. ¡Fugim de *Lourdes* y anemsen cap á *Pau*. ¡Jesús! Jo que 'm creya que de llana en los clatells no mes n' hi habia en Espanyal Cert es que *Lourdes* ja es aprop de las provincias vascondadas y que sos habitants ja portan boyna.

ANTON FELIU Y CODINA.

DESPRÉS DE LAS FESTAS

DE PUIGCERDÁ.

Das, Setembre 1880.

Per terminada vaig donar la meua tasca ab la carta que vaig escriure a hir desde Puigcerdá, pero aixís com no he sapigut abandonar la Cerdanya sense anármes a fer una visita á Das, aixís mateix me semblaria que hi falta calcom, que quedaria coixa ó incomplerta la sèrie de correspondències que hi escrit desde Puigcerdá sense una carta per final ó epílech fetxada en aquest poblet, desde ahont escrich la present.

Será una debilitat, ho confesso, pero es una debilitat excusable. Das té 'l privilegi d' atraurem.

De tots los pobles que he vist cap com Das pot cautivar-me; si cap com ell no pot dir-me: jaquí va neixer ta mare...!

No sé, no puch dármes compte, pero tot ell, cada una de sas pedras, desperta en ma memoria los mes dolços recorts. Tinch per ell idolatria, l' estimo sí.

Jo estimo á Das perque hi trovo entre la pols de sa terra, petxadas que hi feu la mare en sa tranquila infantesa.

Ademés, es tan poétich, jestá tan ben situat, té una posició tan magnífica! Voltat de elevadas montanyas, á sa espatlla s' estén en magnífich panorama la estensa solana que rega carinyosament lo Segre, limitant l' horisón lo gegantesch Pirineu, y sas frondosas ombredas, sas regaladas y cristallinas fonts, sos preciosos prats de matisada verdor, sos fértils camps, sa bonica horta, que mes be 'm pareix un immens jardí y un cel blau y transparent que may, com á régi dossier, li falta, li donan tal atractiu; fa son conjunt tan maravillosa impressió en lo foraster que á ell arriba, que no sens' recansa l' abandona quan després de retart sobre retart toca en definitiva l' hora d' aussentarsen. Y fentho ab pena, com habém dit, no es sense la formal promesa de retornarhi cada any.

L' aigua de la seva «Font grant» no té rival en tota la Cerdanya, y si aquesta comarca es la mes privilegiada per lo que respecta á bonas aigüas, calculis lo que será la de Das quant no n' hi cap en tot lo país que la aventaxi. Y á la seva excelent qualitat reuneix la imponderable frescor que tan renom li ha donat. La má exposada al raig no s' hi aguanta un minut y encara esperimentant lo formigó que fa quant va á adormirse; aixó se comprén que ha de ser aixís, puig hem fet la prova de posar sota 'l canó un vas de cristall y als dos minuts ja estava fet á trossos. Aquesta font té tres canons que rajan contínuament, y ab un doll com lo brás cada un d' ells.

Hi ha també la «Fonteta» ó la «Font petita»; la seva aigua no es tan forta ni tan fresca com l' altre, pero ab tot es riquíssima y ab gust la saborejém los que vulgas ó no vulgas tenim de clavarnos tot l' any dia de festa y dia de feyna, las tan cacarejadas de Dos-Rius, las famosas de Moncada y las célebres del Besós. Si be prescindixo de parlar d' altres aigüas que té Das, no puch deixar de consignar las de la «Font del ferro», qual análisis, degut al reputat doctor D. Mariano Bosomba, va publicarse ja fa alguns anys, recomanant dit doctor l' us de la espressa aigua per las afeccions del estómach y comprobantse lo seu bon efecte per infinitas y notables curas.

Contará 'l poble ab una cinquantena de casas, y no obstant de ser tan reduhit, té forn y carniceria, pastant y matant invariablement cada dia, conveniencia de que no disfrutan altres pobles vehins de molta major importancia, y que trovantse apartats de Das á ell tenen de acudir pera provehirse dels dos citats articles de primera necessitat.

També té metxe, un reputat doctor per

cert; D. Llorens Subirana, home inteligentísim en la seva professió y que en Barcelona hauria brillat com li correspon per sos sólits coneixements en la difícil ciencia á que dedica lo seu talent; pero fill del país, aquí va establirse y lo respetuós carinyo que li profesan tots los cerjans li converteix aquesta terra en un verdader paradís. No sols recorren á ell, tanta es la seva reputació, los pobles comarcans, sino també 'ls de Fransa.

Lo carácter dels fills de Das es franch, lleal y noble. Servicials y complerts, escedint á tota ponderació, la hospitalitat per ells es lo cumpliment de un deber. Inflexibles com lo acer devant de la imposició, dócils y humils á la súplica ó demanda, en ells viu y en son cor se guarda, la ruda alivesa y la natural bondat innatas en nostres antepassats; lo gémit independient, la primitiva y franca honradesa peculiar á la gent de la nostra terra y lo sant amor á la patria y á la llibertat com á bons cerdans; en una paraula, en tota sa pureza en ells se trova lo veritable carácter catalá.

Expressat lo que precedeix, no crech que 's trovi estrany lo capritxo de escriure aquesta carta y me vaig fer la ilusió de que l' nom del poble desde ahont la dato no será completament desconegut pels meus llegidors.

En lo meu desitx de popularisar á Das vaig crear un tipo, fentlo fill de aquest poble y anomenantlo Pau Pí y Plá. Bó ó dolent lo tipo, que aixó no ho discutiré, feu fortuna en lo sentit que me proposava; per ell vaig donar á coneixer Das, y á copia de anomenarlo, anomenant á n' en Pau Pí y Plá, á ne 'l que hi fet viatjar per tot lo mont corrent de Ceca en Meca, ha arribat lo seu nom á no ferse estrany per ningú, y com no hi ha hagut aconteixements importants, festa ni festeta en que Das no hagi sortit á relluhir, de aquí que tothom sápigá que existeix Das:

Un poble de la Cerdanya que cabria dins la má, y que 's trova á duas horas escassas de Puigcerdá.

Ja ho he dit al principi, no me n' hauria sapigut anar de Cerdanya sense venir aquí demanant de tot cor que se m' dispensi si he importunat la pública atenció per donar á coneixer l' afecte y carinyo que tinch per aquest aplech de casas juntas que forman lo poble mes bonich y mes deliciós de tota la Cerdanya.

Y ja que tinch la ploma á la má, avans de deixarla, que se me permeti demano donar un consell á quants vinguin á passar l' istiu en aquesta preciosa comarca, que ab justicia 'l nom li pertoca de la Suissa catalana; aixó es, que no se n' vajan pas sense venir á visitar Das, ben segur que no 'lshi han de doldrer los passos que hi emplehin, ni 'l temps que hi inverteixin.

Que lo consell es desinteressat no hi haurá qui 'n dupti, tota vegada, que Das no te cap establiment per recomanar y sols potgu iarme, sent de aquest modo, lo natural desitx de proporcionar á qui me escolti horas felissas y agradables, que no sent negat en bons sentiments, me ha de agrahir á la forsa.

Ja he dit tot lo que volia, y plé de satisfacció per haber tingut la ocasió de fetxar de veritat una carta desde Das, lloch desde 'l que tantas y tantas ne he fetxat de mentidas, sense mourem de Barcelona, acábo fent vots per la prosperitat del poble, al que de segur á mida que vaji sent conegut conseguirá veurers visitat freqüentment, siguentne lo verdader siti y lloch de reunió de tota la gent de bon gust, que avuy per avuy animan y enriqueixen pobles del estranger, que altra bona qualitat no tenen, que l' nom y la mentida importancia ab que la capritxosa moda ha volgut favorirlos.—Rosendo Arús y Arderiu.

Montblanch 20 de Setembre.

Estant la comarca en la mes completa tranquilat y pensant tothom en la abundosa cullita que 'ls camps prometen, no tinch cap noticia d' importancia pera comunicar.

Lo únich que preocupa als vehins d' aques-

ta vila es la lentitut ab que 's portan á cap las obras de reparació de la iglesia de Santa Maria la Major, tancada fa temps á causa d' amenassar ruina; no es que aquí faltin iglesias pera satisfacer la devoció dels mes acrisolats católichs, puig encare n' hi han cinch mes que 's veuhen sempre concorregudas; pero la gent de Montblanch que no 's preocupa gens ni mica per la falta d' Ateneos, bibliotecas y periódichs, trova á faltar en gran manera la referida iglesia.

Aquesta apatía per tot lo útil y convenient fa que estiguem tan atrassats com lo mes ínfim poble de l' alta montanya; aixís es que l' Ajuntament no pensa may en fer cap millora local, perque com no sent cap reclamació no 'n té necessitat. Tenim algun que altre passeg desprovist d' arbres y banchs, alguna font de pistó, algunas aceras relliscosas que fan malbé 'l calsat y 'ls peus y dos fanals d' oli devant de la Casa de la Vila que s' encenen las nits que no fa lluna, y ab aixó ja 'n tenim prou pera viurer tranquilament.—Lo Corresponsal.

Tortosa 20 de Setembre.

Ab motiu d' haber sortit triumfant en la lluyta electoral pe'l districte de Cherta lo senyor don Joseph Maria Piñol, fou obsequiat per sos amichs, lo dimars últim ab una serenata executada per la banda de don Ibo Gotós.

La societat coral «El Ebro» jun ab los senyors Arcalde d' aquesta ciutat, Gobernador militar, lo coronel del regiment de Guadalajara y otras personas notables, acordaren donar una funció en lo teatro á benefici de las víctimas de Logronyo.

En lo dia destinat tingué que tancarse 'l despaig d' entradas al moment de comensarse la funció, á causa de que estava ja 'l local plé de gom á gom, donant per tal motiu un bon resultat metálich á favor dels beneficiats; foren aplaudits estrepitosament tots quants prengueren part en lo desempenyo del programa.

Lo nostre paisá lo reputat pintor senyor Vilanova ha arribat fa alguns dias procedent de París. Sembla que permanixerá bastant temps entre nosaltres, puig l' Ajuntament li ha encarregat un quadro.—Lo Corresponsal.

Comunicat

Sr. Director del DIARI CATALA.

La Bisbal 20 Setembre de 1880.

Molt senyor meu: En lo número de son apreciable periódich corresponent al 14 del actual, hem llegit una carta del corresponsal que te en aquesta vila, qual párrafo tercer me convé rectificar, y per aquest motiu li demano se serveixi fer insertar, lo mes prompte possible, la present en lo citat DIARI.

Diu lo corresponsal que l' infrascrit arcalde, ab motiu de haberse rebut la noticia del part de la Reina, disposá hi haguessen illuminacions en las Casas Consistorials y que 's ballessen sardanas en la plassa.

Lo de las sardanas no es veritat: ni 's disposá, ni 's pensá en disposarho.

Si aqueix senyor s' ha proposat ferme un cárrech devant lo públich volent dir que tinch en poca estima 'ls interessos dels meus vehins, ja que supérfluament los gasto en ballas en ocasions semblants, es una acció que no vull calificar, y ha donat motiu perque un' altra vegada no rebín ab prevenció las noticias que á vosté comunicui.

Tinga entés, ademés, que l' autoritat local d' aquesta població no es tan aficionada á la dansa com ell suposa.

Després de donar á vosté, senyor Director, las gracias per haberse designat compláurermé, me ofereixo de vosté afectíssim segur S. Q. B. S. M.,

Eudalt Meusa.

Butlletí polítich

Comitès Democràtics històrics

que se han constituït en la Província de Lléyda.

De Palau y Anglesola. — President, D. Joseph Pujol. — Vice-President, Joseph Bresolí. — Vocals, Manel Clota, Mariano Ortet y Eusebi Vilagrassa. — Secretari, Ramon Albarreda.

De Vinaixa. — President honorari, D. Francisco Pi y Margall. — President efectiu, Ramon Sala Domenech. — Vocals, Cosme Saltó Martorell, Joseph Cané Salas, Blay Pelegrí, y Alsinas, Joseph Dalmau y Molins. — Secretari, Ramon Bals Armengol.

De Mollerusa. — President, don Llorens Berenguer. — Vocals, Mateu Baldomá, Antoni Baldomá, Martí Carbonell, Maurici Carrué. — Secretari, Francisco Godás.

Secció Oficial.

Ajuntament Constitucional de Barcelona.

— En aquesta fetxa no ha pogut celebrarse sessió ordinària per falta de número de senyors concejals: habent deixat d'assistir sens disfrut de llicència ó alegació de justa causa los senyors següents:

- Iltre. Sr. D. Joan Camp y Sala.
 » » Joseph Denis.
 » » Anton Cuyás.
 » » Joan Prats y Rodés.
 » » Cecili Gallissá.
 » » Félix Soler y Catalá.
 » » Ramon Falcó.
 » » Esteve Suñol.
 » » Marcell Juliá.
 » » Pere Alíer.
 » » Lluís Sagnier.

Barcelona 21 Setembre de 1880. — L' Arcaide Constitucional President, Enrich de Durán.

Associació Músical Catalanista. — Lo dijous dia 23 del corrent á dos quarts de nou del vespre aquesta Societat celebrarà sessió general ordinària en son local, Gegants, 4, primer (Foment de la Producció espanyola).

Lo que s' fa públich pera satisfacció dels associats.

Barcelona 21 de Setembre de 1880. — Lo Secretari, Enrich Masriera.

Ferro-carril de Sarriá á Barcelona. — Durant los dias de Firas y Festas de Nostra Senyora de la Mercé, acabat lo servey ordinari, hi haurà trens extraordinaris cada mitja hora fins á dos quarts de dotze de la nit en Sarriá y á las 12 en Barcelona, sens cap alteració en los preus. — Barcelona 20 de Setembre de 1880. — P. A. de la J. D. — Lo Secretari, Franciscó de P. Serret.

Administració principal de correus de Barcelona. — Llista de las cartas, impresos y mostres detingudas en aquesta administració principal per falta de franqueig en lo dia de la fetxa.

Rosa Blasco, Osó. — Joan Canals, San Lorenzo de Ortons. — Tomasa Urquelles, Tortosa. — Victoriano Pagés, Habana. — Genaro Julian, sens direcció. — Bartmeu Calderon, Olesa. — Nonito M. de Camino, Barcelona.

Barcelona 19 Setembre de 1880. — Lo Administrador principal, Lluís María Zavaleta.

Cos de Telégrafos. — Telégramas rebuts en lo dia de la fetxa y detinguts en dita ofissina per no trobarse á sos destinatarios.

Tarifa. Almacen Porcelana, Primpcesa, 27. — Villatranca, Javier Marques Búrgos, Posada Boveria. — Zafra, Madolell Grau y companyia, sens senyas.

Barcelona 20 Setembre de 1880. — Lo Director de la Secció, Orestes de Mora.

Escorxadador. Relació dels caps de bestia morta son pes é import dels drets que han pagat en lo dia 18 de Setembre de 1880.

Bous, 20. — Vacas, 27. — Badellas, 28. — Moltos, 673. — Machos, 18. — Cabrits, 99. — Crestats, 00. — Total de caps, 865. — Despullas, 421 pessetas, 60 céntims. — Pes total de las mateixas, 20689. — Dret, 24 céntims. — Recaudació, 4965 pessetas 36 céntims. — Despullas, 421'60. — Total, 5386'96.

Defuncions. — Desde las 12 del 20 á las 12 del 21 de Setembre.

Casats, 5. — Viudos, 0. — Solters, 2. — Noys, 4. — Aborts, 2. — Casadas, 0. — Viudas, 4. — Solteras 0. — Noyas, 2.

Naixements. — Varons 10. — Donas 7.

Companya dels ferro-carrils de Tarragona á Barcelona y Fransa. — Bitllets de ida y vuelta á preus reduhits.

Ab lo fi de facilitar la asistencia á las festas y firas que se celebrarán en Cardedeu lo 21 y 22 del actual, y en Calella y Tarragona los dias 23 y 24 següents, aquesta Companya ha dispost que se expendin bitllets d' anada y tornada ab rebaixa de tarifa en los dias y als preus que á continuació se expressan:

Preus dels bitllets.

	2.ª classe.	3.ª classe.
	Rn.	Rn.
Línea de Granollers.		
Dias 21 y 22 de Setembre. — Fira de Cardedeu.		
De la Estació de Barcelona á Moncada á la de Cardedeu y regrés.	14	10
De la Estació de Mollet á la de Cardedeu y regrés.	12	8
De la Estació de Granollers á la de Cardedeu y regrés.	4	3
De la Estació de Llinás á la de Cardedeu y regrés.	3'40	2'40
De la Estació de S. Celoni á la de Cardedeu y regrés.	8	6
Línea de Mataró.		
Dias 23 y 24 de Setembre. — Festa de Calella.		
De la Estació de Barcelona á la de Calella y regrés.	20	16
Línea de Tarragona.		
Dias 23 y 24 de Setembre. — Festa de Santa Tecla en Tarragona.		
De la Estació de Barcelona á la de Tarragona y regrés.	40	30
De la Estació de Vilafranca á la de Tarragona y regrés.	21	13
De la Estació de Vendrell á la de Tarragona y regrés.	12	8

CONDICIONS.

1.ª Los bitllets s' expendrán en los dias y estacions avans designadas pera 'ls punts que se indican y serán valeders pera 'l regrés los dias de la expenció y durant los dos dias següents Los que no s' hagin utilizat durant dits dos dias quedarán caducats.

2.ª Los militars y noys no tindrán dret á reducció sobre 'l preu de dits bitllets.

3.ª No s' atmetrá altre equipatje que 'l que 'ls viatjers pujan portar en la má, ab arretglo al reglament.

4.ª Lo viatjer que vulga ocupar asiento de la classe superior á son bitllet, pagará la diferencia ab arretglo á la tarifa ordinària.

5.ª Los viatjers que baixin en altra estació que la marcada en son bitllet, pagarán 'l preu de un bitllet ordinari y se 'ls recullirá 'l bitllet á preu reduhit 'l qual quedarà anulat.

6.ª Lo viatjer deurá presentar á la tornada 'l bitllet complert sens qual requisit no será válit

7.ª Quedan vigents las condiciones de las tarifas generals de viatjers en tot lo que no sia contrari á las disposiciones precedents.

Barcelona 18 Setembre de 1880 — Lo Secretari, Miquel Victoriá Amer.

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA

Embarcacions entradas en lo dia de ahir

De Sevilla y escalas llaud Tres Hermanos ab suro.

Italiana. — De Montevideu y escalas vapor Umberto I ab cárrech.

Francesa. — De Marsella y Tarragona vapor Adonis ab ví.

De Habana y Mahon bergantí Nueva Sabina ab bocoys y ayguardent.

Id. Sevilla y escalas vapor Nuevo Estremadura ab blat de moro.

Además 2 barcos menos ab carbó.

Despatxadas

Pera Génova vapor italiá Umberto I.º.

Id. Cetté vapor francés Adonis.

Id. id. vapor francés Adela.

Id. Lóndres vapor Montañés.

Id. Bilbao vapor Nicasio Perez.

Id. Buenos Aires bergantí goleta Primitiva.

Además 10 barcos menors ab efectes.

Sortidas

Pera Bergen vapor noruego Voringen.

Id. Cetté vapor francés Adonis.
 Id. Liverpool vapor Ter.
 Id. Siniscola polacra italiana Biasino.

TELÉGRAMAS COMERCIALS.

Liverpool 20 Setembre de 1880,
 Vendas de cotó, 8000 balas.
 Disponibles sens variació.
 A entregar baixa 1132.
 Nova-York 19 Setembre.
 Cotó 11 11 718 or.
 Arribos 17000 balas en 1 dias.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA LO DIA 21 DE SETEMBRE DE 1880.

Lóndres, 90 d. fetxa, 47'90 per 5 ptas.
 Paris, 8 d. vista 5'01 p. per id.
 Marsella, 8 d. vista, 5'01 p. per id.

8 DIAS VISTA.		DIAS VISTA	
Albacete.	178 dany.	Málaga.	174 dany.
Alcoy.	172 »	Madrid.	174 »
Alicant.	378 »	Murcia.	172 »
Almeria.	172 »	Orense.	374 »
Badajgs.	174 »	Oviedo.	374 »
Bilbau.	174 »	Palma.	374 »
Búrgos.	374 »	Palencia.	374 »
Cádiz.	378 »	Pamplona.	374 »
Cartagena.	172 »	Reus.	172 »
Castelló.	374 »	Salamanca.	778 »
Córdoba.	378 »	San Sebastián.	374 »
Corunya.	172 »	Santander.	172 »
Figueras.	578 »	Santiago.	178 »
Girona.	578 »	aragossa.	172 »
Granada.	172 »	Sevilla.	174 »
Hosca.	374 »	Tarragona.	378 »
Jeres.	378 »	Tortosa.	374 »
Lleyda.	578 »	Valencia.	378 »
Logronyo.	778 »	Valladoit.	578 »
Lorca.	778 »	Vigo.	174 »
Lugo.	172 »	Vitoria.	374 »

EFFECTES PUBLICHS.

Tit. al port. del deute cons. int. 21'00 d. 21'07 1/2 p.
 Id. id. exterior em. tot. 21'45 d. 21'55 p.
 Id. id. amortisable interior, 40'40 d. 40'60 p.
 Ob. pera sub. á fer-car. de totas em. 43'50 d. 43'75 p.
 Id. del Banch y del Tresor, série int. 100'50 d. 101' p.
 Id. id. exterior, 101'50 d. 102' p.
 Id. del Tresor sobre prod. de Aduanas, 99'25 d. 99'50 p.
 Id. del Tresor Isla de Cuba 92'85 d. 92'85 p.
 Cédulas del Banch hipotec. d' Espanya, 'd. ' p.
 Bonos del Tresor 1.ª y 2.ª série 99'25 d. 99'50 p.
 Accions del Banch hispano colonial, 128' d. 128'25 p

ACCIONS.

Banch de Barcelona, 147' d. 147'50 p.
 Societat Catalana General de Crèdit, 189' d. 190' p.
 Societat de Crèdit Mercantil, 39' d. 39'25 p.
 Real Comp de Canalissació del Ebro, 13'30 d. 13'50 p.
 Ferro-carril de B á Fransa, 124'75 d. 125' d.
 Id. Tarrag. á Martorell y Barcelona, 234' d. 235' p.
 Id. Nort d' Espanya, 73'75 d. 74' p.
 Id. Medina del Campo á Samora y de Orense á Vigo 75' d. 75'50 p.
 Id. Valls á Vilanova y Barcelona, 46' d. 46'50 p.

OBLIGACIONS.

Empréstit Municipal, 100' d. 100'50 p.
 » » emissió 1.er Janer 1880, 95' d. 95'25 p.
 » Provincial, 'd. ' p.
 Ferro-carril de Barc. á Saragossa, 111'65 d. 112' p.
 Id. id. id. — Série A. — 61' d. 62' p.
 Id. id. id. — Série B. — 62' d. 63' p.
 Fer-car. Tarrag. á Barc. y Fransa, 105'25 d. 105'50 p.
 Id. Tarragona á Martorell y Barcelona y de Barcelona Girona, 102'25 d. 102'50 p.
 Id. Barc. á Fransa per Figueras 63'40 d. 63'60 p.
 Id. Minas S. Joan delas Abadessas, 91'65 d. 91'85 p.
 Id. Grau de Valencia á Almansa, 49' d. 49'2' p.
 Aguas subterráneas del Llobregat, 85' d. 86' p.
 Canal 5d' Urgell 55'75 d. 56'25 p.

COTISACIÓ oficial de las Bolsas de Madrid, Paris y Lóndres, del dia 21 de Setembre de 1880.

Madrid. Renta perpet. int. al 3 p. % 21'10
 Deudaamort ab interés de 2 p. % int. 41'20
 Bonos del Tresor de 2,000 rals. 100'30
 Oblig. del Banch y Tresor, série int. 101'75

TELÉGRAMAS particulars de las Bolsas de Madrid Paris y Lóndres.

Madrid. — Consolidad interior. 21'12 1/2
 Subvencions 43'90
 Amortisable. 41'15
 Paris. — Consolidad interior. 19'50
 » » exterior. 19'81

BOLSÍ. (Segons nota de la casa Espinach). — A las deu de la nit quedava lo Consolidat á 21'12 y 1/2 diner y 21'15 paper.

SECCIÓ DE ANUNCIS

ENTERROS, FUNERALS Y ANIVERSARIS

ANUNCIATS PER AVUY 22.

Don Joan Rodés y Vinyals.—Funeral á las 10 matí en Santa Agna.

Don Enrich Juliá y Vilasendra.—Aniversari, missas desde las 6 fins á las 12 matí, (á las 10 missa majó) en Sant Joseph (Santa Mónica).

Don Pancraci Barnuséll y Argelága.—Funeral y missas á dos quart d' 11 matí, en Sant Pere.

ARA ES POSITIU.

Los ulls de poll y duricias se curan á voluntat del pacient ab l' Elixir de Garriga.

De venda en sa ofissina, carrer de Sant Antoni Abat, n. 25.

LLISSONS

pera la confecció de tota classe de flors artificials.

ESTABLIMENT DE FLORISTA
RAURICH 17, 1.er

GANGA.

Se venen duas casas novas situadas en l' Ensanche d' aquesta ciutat, juntas ó per separat. Tenen jardí y aigua viva.

Donarán rahó en la llibrería de Teixidó y Parera, carrer del Pi, número 6.

GRAN FÁBRICA y depósit de buatas: preus sumament módichs. Carrer Basea, núm. 44, primer. Maria Torns y fill, Barcelona.

MORENAS.

Se curan radicalment per rebel·das que sian á tos altre medicament, ab la pomada «Rite» basta un sol pot per curarlas.

Se ven en Reus, en casa D. Tomás Rite, carrer de Sant Pere Alcántara, número 36, y s' envia franch de ports remittint son import en llibransa del giro mútu.

Preu d' un pot, 5 pessetas.

GANGA

Se venen duas casas de preu 6000 duros cada una que produheixen lo 6 per cent net, qual producte se garantisa dos anys per lo venedor al comprador. Si no volen comprar-se las duas, se 'n ven una de sola.—Donarán rahó en l' administració d' aquest DIARI.

ENFERMETATS DELS ULLS.

Gabinet de consultas y operacions en aquesta especialitat. — Passetx de Sant Joan, 119, segon, de 10 á 2.

IMPORTANT ALS MALALTS.

Lo acreditat Gabinet de curació del senyors Monedero y Cuesta, s' ha trasladat al carrer de Sant Pau, 55, entressuelo, ahont continuan curantse ab lo mes complert éxit totas las enfermetats sífilitics y venéreas, los herpes (briants) y escrófulas, la impotencia y las enfermetats de la matris. Las incontestables ventatjas obtingudas per nostres malalts, qual número de curacions, en los últims sis mesos, ascendeixen á *vuitcentas quaranta*, son la major recomendació de nostra consulta.

CONSULTA

del Doctor Vidal Solares de las facultats de Medicina de Madrid y Paris.—Especialista en las enfermetats dels noys y de las donas.—Antich metje extern per oposició dels Hospitals següents de Paris: Pitié dedicat al tractament de las malalties de la matris. Enfants malades ó casa de criaturas malaltas y Des Cliniques dedicat á las donas embarasadas y paridas.—Rep de 2 á 5: los dias testius de 9 á 11 del dematí.—Cárme, 3, principal.

SOLUCIÓ CASES

de clorhidro fosfato de cal.

Unica aprobada y recomenada, per la Real Academia de Medicina y demás corporacions médicas, que la recomanan eficazment com 'l mes poderós dels reconstituyents, pera los casos de debilitat general, clorosis, raquitisme, tisis, falta de appetit, etc., sustituhint ab ventaja á la de Coirre.—Al por major Senyors Aviñó y Cases, plassa de la Llana, 11.—Barcelona.

RELOTJES SEGURS.

de los mellors autors y fábricas á preus may vistos per lo baratos, assegurats per lo rellotjer constructor

DON JOAN FELIU Y CODINA.

LO QUE NO SURT BO 'S CAMBIA

SE FAN TOTA MENA D' ADOBS ASSEGURATS PER DIFÍCILS QUE SIGAN

Plassa del Angel, cantonada á la Boria.

EXACTITUT

SEGURITAT

CENTRO DE ANUNCIS

ROLDÓS Y COMP.^A

CARRER DE ESCUDILLERS 41, Y AGLÁ 9.

Se fan contractas ventatjosas pera la inserció d' anuncis en tots los periódichs de Barcelona, Madrid y demás provincias d' Espanya y Extranjer.

LAMPISTERÍA

DE

FRANCISCO CANIBELL

Se construeixen y adoban tota mena d' aparatos de gas.

CARRER DE LA PALLA, 9.

VIÑAS CUSÍ

Metje especialista en enfermetats de noys. Curació segura

en 3 dias del tifus y del reumatisme, per antich que sia y rápida de las dispepsias ó digestions difícils.—Lancáster, 12, segon, de 3 á 4.—Amalia, 12, segon, de 12 á 1.

FÁBRICA DE OBJECTES TORNEJATS

DE BANYA Y FUSTA

DE

BENET RIERA Y PENOSA.

TORELLÓ.

Gran depòsit de brocals, tinters, panillos, canonets d' agullas, gots y demás objectes de torneria.

Pera las demandas dirigirse á casa Sitjar-Torelló.

TELEGRAMAS.

Noticias del exterior

Segons los darrers telégramas dels diaris extranjers.

Estat de Dulcigno.—Vuit mil albanesos s' han fet amos de la ciutat y fortaleza de Dulcigno, d' ahont han expulsat als dos batallons de tropas turcas, que estaban allí de guarnició. Com que Riza-Pachá no tenia órdr de combatre, s' ha retirat á Goriza.

Cambis ministerials en Inglaterra.—A causa del nomenament de M. Adam per governador de Madras, es probable que sir Charles Dilke ocupi 'l ministeri de treballs públics, que M. Adam deixa vacant; en aquest cas, lord Edmond Fitzmaurice substituiria á M. Dilke com á sub-secretari en lo *Foreign office*.

Propaganda de M. Carnell.—Lo célebre agitador M. Parnell ha comensat una nova crusada á favor de la reforma agraria en Irlanda.

La revisió constitucional en Suissa.—Los dos consells de la legislatura federal helvética s' han decidit ja sobre la qüestió de la revisió constitucional. En son mensatge del 18 d' Agost, lo consell federal proposaba consultar al poble per saber si volia ó no volia, d' una manera general, revisar la Constitució. La comissió de sis membres nomenada per lo Consell nacional, proposá adherirse al projecte del Consell federal. En la sessió del 16 Setembre, lo Consell nacional ha votat, per 97 vots contra 11, la proposició de la seva comissió y ha adoptat després per gran majoria lo text del projecte del Consell federal.

Telégramas particulars

Madrid 21, á las 12'30 matinalada.—Se calcula en deu mil duros, lo desfalcch descubert en la Direcció d' Establiments penals.

La premsa d' ahir nit s' ocupa de la crisi ministerial en Fransa y de la expulsió dels jesuitas d' Alemania.

Ha arribat lo senyor Perez Cossío.

Madrid 21, á las 1'45 matinalada.—La *Gaceta* publica los órdras senyalant lo cupo que 'ls hi correspon per consums als pobles de Balsarenys, Bolena, Brenfort y Rellinás,

que son las cantidades de 7,625, 2,828, 6,110 y 1,752 pesetas respectivamente.

Madrid 21, á las 3'30 tarde.—Lo senyor Frontaura ha sigut nomenat jefe de la premsa en la secció de la presidencia del Consell de ministros.

L' indult concedit al exercit ab motiu del naixement del régi vástech, se fa extensiu á l' armada.

La Correspondencia insisteix en negar los nomenaments de senadors vitalicis, pero las oposicions afirman que existeix 'l propòsit.

Bolsa.—Consolidat, 21'12.—Bonos, 100'35—Subvencions, 44'00.

Madrid 21, á las 5'45 tarde.—*Paris.*—Continúa la crisi, essent probable que aquesta nit se constituheixi lo Gabinet baix la base anunciada. Si s' constituheix M. Juli Ferry dirigirá immediatament una circular als representants de Fransa en l' extranjer, concebuda en sentit pacífich. Se diu que M. Grevy y M. Ferry, están d' acort en adelantar la apertura de las Cámaras.

Ragussa.—Reina l' anarquía en Dulcigno, habent los albanesos expulsat de la ciutat als empleats turchs.

Madrid 21, á las 6'15 tarde.—Lo Consell de ministros se ha ocupat del despatix ordinari, de la qüestió de Gibraltar, que careix de importancia de la concessió de grans creus y de algunas gracias á industrials que se hagin distingit per algun concepte. Los ministros continúan reunits.

Madrid 21, á las 6'45 tarde.—Se ignora encara qual siga l' import del frau comés en la direcció general de Establiments penals.

A pesar de las reiteradas negativas que oposa la premsa ministerial, los periódichs d' oposició afirman que existeix una llista de presumptos senadors.

Madrid 21, á las 9'45 nit.—S' ha acordat concedir la banda de Maria Lluïsa á la senyora marquesa de Hoyos y á las esposas dels senyors Silvela, Albacete y Auriolles y á la filla del marquès d' Orovio.

Segons un telégrama de Cuba, s' ha presentat lo cabecilla Carrillo ab las partidas que vagaban en las Villas y que eran los últims insurrectes que quedaban á la montanya.

Paris 21.—(Per lo cable).—Lo nou Gabinet no s' trova encare constituhit, ni s' ha resolt res sobre de qui hagi d' esser lo ministre que s' encarregui definitivament de la cartera d' Estat.

Alguns periódichs demanan avuy en sas

FRUYTA DEL TEMPS.

Colecció de poesías originals de don Julio Gubernau, conegut pel popular pseudonim de C. Gumá. Forma un tomo de mes de 200 páginas, imprés ab esmero, sobre bon paper y val 10 rals. Se ven en la Llibrería de Lopez. Rambla del Mitx, 20, y demás principals de Barcelona.

Calsat pera caballers, senyoras, noys y noyas, de las mellors condicions fins 'l dia.—TOT BARATO.—Assalto, 26, sabateria y perruquería.

AXEROP SULFURÓS AGUILAR.

Específich pera la curació dels brians. Son efecte es mes efícaç que las aguas de la puda. En los divuyt anys que seguim preparant aquest específich, son crédito sempre en augment, quant pera la curació dels brians, que en pochos dias perden costras y escamas, com pera corregir las irritacions pulmonars, raringeas, de la vejiga y de la uretra; y també pera destruir los mal efectes del mercuri.—Pot 12 rals.

Farmácia Aguilar, Rambla del Centro 37.

editorials que s' convoqui á las Cámaras en un plasso molt breu.

Pera lo cas de que 'l embaixador de Fransa en Berlin M. de Saint Vallier presenti la dimissió, com se ha dit, lo reemplaçarà en aquell càrrech M. de Courcelles.

BUTLLETÍ ASTRONÓMICH

per I. Martí Turró. 22 Setembre 1880

PLANETAS al MERIDIÀ	SOL.	Lluna.	Mercuri.	Venus.
	11h 52' M	2h 25' T	0h 09' M	1h 04' T
Marte.	Júpiter.	Saturno.	Urano.	Neptuno
0h 33' T	0h 59' M	1h 41' M	10h 44' M	2h 43' M

ESTRELLAS al MERIDIÀ	Polar.	Aldebará	Cabra.	Rigel.
	1h 11' M	4h 26' M	5h 04' M	5h 05' M
Bertelgeuse.	Sirius.	Castor.	Procyon.	Régulus
5h 45' M	6h 36' M	7h 23' M	7h 30' M	9h 58' M
Espiga.	Arturo.	Antares.	Wega	Altair.
1h 15' T	2h 07' T	4h 19' T	6h 29'	7h 41' T

PLANETAS y constelacions en que s' troba.	Mercuri.	Venus.	Marte.	Júpiter.
	Virgo.	Virro.	Virgo.	Piscis.
SATURNO.	Urano.	Neptuno	Sol.	luna.
Aries.	Leo	Aries.	Virgo.	Aries.

Imprenta de «La Renaixensa», Xuclá, 13.